

Adviesaanvraag B&W aan stadsdeelbestuur

Invullen door directie:

Onderwerp adviesaanvraag: Concept Regionale Energie Strategie – deel Amsterdam (concept RES-Amsterdam)
Portefeuille: Duurzaamheid
Directie: R&D / afdeling Duurzaamheid / Programma Amsterdam Klimaat Neutraal
Datum behandeling staf WH: 20 januari 2020
Datum adviesaanvraag: 10 februari 2020
Deadline ontvangst advies: 30 maart 2020
Advies mailen naar: j.kurschner@amsterdam.nl
Meegestuurde stukken: - Concept RES Amsterdam
- concept Raadvoordracht
- Memo Lokaal Scenario Ateliers Amsterdam

Heeft er consultatie vooraf plaatsgevonden? Ja,
Het proces van opstellen en vaststellen van de RES is vanuit de projectorganisatie van energieregio Noord-Holland Zuid en de projectorganisatie Amsterdam als gezamenlijk bottom-up proces ingezet met diverse bijeenkomsten van overheden met stakeholders (bestuurlijk/ ambtelijk / deskundigen stakeholders). Daar waren stadsdeelvertegenwoordigers voor uitgenodigd, zowel ambtelijk als bestuurlijk (Stuurgroep RES NHZ XXL en diverse atelier bijeenkomsten).
De RES is in 2019 op 8 juli, 11 november en 16 december besproken op het Portefeuillehouders-overleg met wethouder van Doorninck. En de RES is op 24 september vorig jaar en 28 januari jongstleden geagendeerd op de ambtelijke Duurzaamheidstafel.
Op dinsdag 12 november is in stadsdeel Centrum een bewonersbijeenkomst gehouden voor de gebieden Centrum / Zuid. Het doel van dit atelier was om het gesprek aan te gaan met lokale partijen, bewoners en belanghebbenden over hun wensen rond duurzame energieopwekking in hun directe omgeving.
Op 3 december 2019 heeft overleg plaatsgevonden met portefeuillehouder Piers.

Invullen door stadsdeel:

Stadsdeel: Stadsdeel Zuid
Procesbegeleider: Freek Willems
Datum weekstart/staf: 9 maart 2020
Datum stadsdeelcommissie: 22 maart
Datum dagelijks bestuur: 31 maart 2020
Registratienr. (optioneel): ...

Over gevraagde adviezen: conform art. 12 van de verordening op het lokaal bestuur vraagt B&W advies aan een DB over besluiten die (lid 1) betrekking hebben op de taken en bevoegdheden van het DB of (lid 2) op de belangen van het stadsdeel . Het DB legt deze adviezen voor aan de stadsdeelcommissie (art. 19). Het DB neemt het advies van de stadsdeelcommissie over indien het is vastgesteld met een meerderheid van stemmen en binnen de budgettaire kader past (art. 19 lid 5). Afwijkingen van het advies motiveert het DB.

Adviesvraag B&W

Formuleer hier de vraag aan het stadsdeel

De RES komt voort uit afspraken van het landelijk klimaatakkoord. Het Rijk wil weten hoe de Nederlandse doelstelling van 49% CO₂ reductie en de inzet die daarvoor nodig is gerealiseerd en lokaal ruimtelijke ingepast wordt. Deze inventarisatie wordt gevraagd aan alle gemeenten in Nederland. De gemeenten zijn daarvoor samengevoegd in energieregio's. Alle energieregio's samen moeten in 2030 35 TWh (TeraWattuur) elektriciteit opwekken. Amsterdam is een deelregio binnen de energieregio Noord-Holland Zuid. De gemeente ziet dat zij afhankelijk is van regionale en landelijk opwek van duurzame

energie. Ondanks de schaarse ruimte gaat Amsterdam inzetten op een forse ambitie duurzame energieopwekking op eigen grondgebied en neemt daarmee haar verantwoordelijkheid in de energietransitie.

De RES geeft de locaties aan waar nader onderzoek gedaan wordt voor opwekking van duurzame elektriciteit door zon en wind, een inventarisatie van de warmtevraag en het warmteaanbod (via de Regionale Structuur Warmte, RSW) en een infrastructuur analyse. Deze locaties zijn aangegeven op kaarten met de ambities voor de energieopbrengst. Het Rijk zal de energieopbrengst van de locaties doorrekenen. Mocht uit deze optelling blijken dat de gezamenlijke vereiste 35 TWh niet wordt gehaald, wordt ons mogelijk een extra opgave door het Rijk opgelegd.

In het Portefeuillehouders overleg Duurzaamheid van 16 december 2019 is door de Wethouder Duurzaamheid Amsterdam, mevr. Marieke van Doorninck, en de verantwoordelijke portefeuillehouders van de stadsdelen afgesproken gelijktijdig met het ophalen van Wensen en bedenkingen op de Concept RES Amsterdam ook advies te vragen aan de stadsdelen. Dit advies wordt afgegeven op de Concept RES Amsterdam en op de Concept RES NHZ. De adviezen van de stadsdelen en de Raad worden verwerkt bij het opstellen van de definitieve RES Noord-Holland Zuid 1.0 in de tweede helft van 2020. De RES NHZ 1.0 wordt einde van dit jaar 2020/ begin 2021 definitief.

Dit onderhavige product is de Concept RES Amsterdam waarover nu advies gevraagd wordt aan de stadsdelen.

Later – naar verwachting in mei/juni van 2020 zal ook het concept RES Noord-Holland Zuid – waarin alle deelproducten van de regio zijn samengevoegd – voor advies worden voorgelegd aan de stadsdelen

Voor stadsdeel Zuid zijn de voornaamste consequenties dat er een zoekgebied voor windenergie wordt aangewezen in de kop van de Amstel-scheg. Verder is de kop van de Amstelscheg en de zuidelijke oever van de Nieuwe Meer benoemd als extra zoekgebied voor zon. Deze extra zoekgebieden valt onder het 'nee, tenzij'- principe: het wordt alleen in overweging genomen wanneer andere zoekgebieden niet voldoende blijken of wanneer er vanuit het Rijk een extra opgave opgelegd wordt. Het stadsdeel wil over dit zoekgebied graag regionaal overleg.

Het atelier voor de stadsdelen Zuid en Centrum vond plaats op dinsdag 12 november. Er zijn diverse kanalen gebruikt om mensen uit te nodigen, maar een representatieve doorsnee van de bevolking kan niet worden gegarandeerd. Om het gesprek te voeren over de voorkeuren van de Amsterdammers is op de ateliers gebruik gemaakt van scenario's: Maximale Energie; Kostenefficiëntie en Leefbaarheid, elk met specifieke leidende principes.

Bij dit atelier was het scenario Maximale Energie favoriet, gevolgd door Leefbaarheid. Men vond dat beide scenario's elkaar niet hoeven uit te sluiten; veel van de bouwstenen onder het scenario Leefbaarheid vond men overtuigend; waarom zouden de opbrengsten van de bouwstenen in Maximale energie niet terug kunnen vloeien naar de gemeenschap? Men ziet in en om Amsterdam veel potentie op water, in combinatie zon en wind.

De volgende bouwstenen zouden sowieso ingezet moeten worden:

Zon op dak (alle dak) maar wel zo dat – zoals scenario Leefbaarheid voorstaat – de gemeenschap er van kan profiteren. Ook het inpassen van duurzame opwek in hinderzones zoals op bedrijfsterreinen en zon langs spoor en snelweg staat hoog genoteerd.

Men verzet zich tegen wind op veenweidegebieden; dat landschap moet behouden blijven. Zon op veenweide zou kunnen als de biodiversiteit wordt versterkt. Ook wind in bos wordt afgewezen.

Advies stadsdeelcommissie:

Advies van de stadsdeelcommissie aan het DB

De stadsdeelcommissie heeft geen nader advies uitgebracht.

Definitief advies DB:

Advies van het dagelijks bestuur aan het college van burgemeester en wethouders

Advies Concept RES Wensen en bedenkingen Stadsdeel Zuid

Het dagelijks bestuur van stadsdeel Zuid ondersteunt de ambities van de Regionale Energiestrategie (RES) Noord-Holland Zuid, deel Amsterdam. Zij is zich bewust van het belang en de noodzaak om tot de RES te komen. Als stad kennen wij een enorme opgave en Stadsdeel Zuid draagt graag bij waar dit mogelijk is aan het opwekken van duurzame energie. We zijn positief over de Concept RES en geven als advies de volgende wensen en bedenkingen.

Zoekgebieden

In de Regionale Energiestrategie worden in het bod voor Amsterdam Zuid uitsluitend grote daken, infrastructuur en de Nieuwe Meer als zoekgebied beoogd. Daarnaast ligt zoekgebied 7 direct aan de grenzen van Amsterdam Zuid (in de concept-RES staat dit benoemd als zijnde Zuid, terwijl het zoekgebied in de Kop van de Amstelscheg zich op het grondgebied van Amsterdam Oost bevindt).

Aandachtspunten voor de zoekgebieden in Zuid zijn:

- Door de gebiedsontwikkeling in Zuid zullen nieuwe zonlocaties kunnen worden toegevoegd;
- De ontwikkeling en ondertunneling van de A10 ter plaatse van de Zuidas zal de mogelijkheden voor energieopwekking voor dat gebied beperken.

Uitgangspunten voor haalbaarheid wind, zon en warmte

Ruimtelijke inpassing

- Voorkeurslocaties voor zon zijn plekken waarin de gebruikerswaarde niet hinderlijk veranderd wordt. Voorkeurslocaties zijn bijvoorbeeld daken, gevels, ramen, parkeerterreinen, wegen, kades, voet- en fietspaden. Voorbeelden waarin de gebruikerswaarde wel wordt aangetast zijn veenweidegebieden, stadsplassen en groengebieden.

Participatie

Het dagelijkse bestuur erkent en ondersteunt dat de betrokkenheid van de omgeving essentieel is in het traject richting het creëren van draagvlak voor de realisatie van wind en zonneparken. Het streven van 50 procent eigenaarschap dóór Amsterdammers omarmen we, al vragen we in vervolgstappen om heldere kaders over hoe lokaal eigenaarschap er uit gaat zien:

- Geldt dat voor zowel (grote) wind en zonlocaties, ook als het om particulier en/of overheidsbezit gaat?
- Geldt het lokaal eigenaarschap van 50 procent naast zon en wind ook voor het opwekken van warmte?

Aanvullende locaties, technische mogelijkheden en innovatie

Naast de relatief grof op de kaart aangegeven 'ja, mits' en 'nee, tenzij' gebieden geldt dat er op lokaal schaal niveau wellicht meer kansen zijn dan de aangegeven locaties. Als hiermee kwetsbaar groen- en recreatiegebied ontzien kan worden dan heeft dat onze voorkeur. Denk hierbij aan de volgende suggesties:

Zon en wind

- Er zijn wellicht in Buitenveldert en op Zuidas (ook particuliere) parkeerterreinen kansrijk voor de optie zonnecarports. Denk hierbij aan de parkeer terreinen in het deelgebied Vivaldi, de parkeerterreinen bij het Radboud en langs het westelijk deel van de Nijenrodeweg in Buitenveldert.
- Naast zonnepanelen op gevels mist de mogelijkheid energie op te wekken in glas. Voor nieuwbouw en renovatie kan dit een optie zijn/worden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de grotere ontwikkel kavels in Zuidas en Schinkel maar ook aan transformatie projecten in de bestaande stad.
- Naast zon geïntegreerd in fietspaden willen we graag samen met u kijken of er ook andere kansrijke straten of gebieden in Zuid te onderkennen zijn.
- Dit vraagt op kort termijn om experimenten en op middellang termijn om een update van Puccini (lokaal) en CROW (landelijk) richtlijnen om deze ontwikkelingen goed in te passen.
- Gezien de interesse en inzet van bewoners, maar ook door de stedenbouwkundige structuur in Stadsdeel Zuid zien we dat kleinschalige initiatieven in Zuid kansrijk zijn. We vragen ons daarom af of een collectief van daken in bestaand stedelijk gebied alsnog meegenomen kan worden in de RES bijdrage. Denk hierbij aan

bijvoorbeeld één grote eigenaar zoals woningcorporaties met meerdere kleine zonlocaties of aan de bundeling van zonedaken van zonccorporaties.

- Amsterdamse bos is privaatrechtelijk eigendom van Amsterdam (maar ligt grotendeels in het Amstelveens grondgebied). Het is in het bod van Amstelveen kansrijk om mee te denken aan bijvoorbeeld zon in de geluidsschermen langs de A9 maar ook naar de mogelijkheden voor zon op het parkeer terrein bij de hoofdingang.

Warmte

- Neem ook de kansen mee die het periodiek vernieuwen van bestaande infrastructuur biedt. Denk bijvoorbeeld aan het opslaan van warmte uit zwart asfalt wegdek zoals de A10 in WKO's. Zo maken we in de zomer gebruik van de hitte en wordt hittestress gereduceerd. Zo maken we van een nood een deugd.